Kőszeg, 1922. november [illegible] 26.-án. 48. szám. 42. évfolyam

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Magyar Nemzeti Múzeum Budapest Kötelespéldány.

Helyben s[illegible] [illegible]SI ÁR: Vidékr[illegible] [illegible]évre 120 K, negyedévre 60 K. Eg[illegible] [illegible]ldéssel egész évre 300 K. [illegible]m ára 6 korona.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztők és kiadók: Ifj. Rónai F. és Pandur B.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. sz.
Telefon-szám 23.

Nyilttér sora 20 korona.
Hirdetések négyzetcentimétserenként 6 K. számitatnak.

A királykérdés

olyan nyilt sebe az országnak, amelyhez még nagyon sokáig nem szabad nyulni, még avatott orvosi beavatkozással sem, még kevésbbé jóakaratu kuruzslással, de legkevésbbé léha játékból. Senkisem érezheti át fájdalmasabban a helyzet tragikumát mint a felelősség alatt cselekvő Bethlen István és nagy veszedelmek fenyegethetnek, ha ez a mindenről a legpontosabban informált férfiu azzal a gondolattal foglalkozik, hogy egyszakaszos törvényjavaslattal drákói módon véget vessen a legitimizmussal való játéknak. Értsük meg: nem a legitimizmusnak, hanem a legitimizmussal való politizálásnak.

Mert mit jelent legitimistának lenni?! Annyit, hogy ragaszkodom Magyarország ősi alkotmányához, intézményeihez, multjához, és a jogfolytonossághoz, de ez nem zárja ki, hogy észszerüségből ki ne kapcsolhassam az olyan problémát, amelyet csupán a nemzeti és politikai szabadság teljességében oldhatunk meg. Nem is a legitimizmus ellen fordul a miniszterelnök, amikor tilalomfát állit az agitáció elé. Egyáltalában be akarja szüntetni a trónkérdéssel bármely irányban történő izgatást, mert az ország nyugalma és biztonsága ugy kivánja.

Bethlen István pontosan tudja, mi csak sejthetjük, hogy mi mindenre képesek legnagyobb ellenségeink: a legitimizmustól rettegő utódállamok. Amikor nagy érdekek az agitáció beszüntetését követelik, könnyü dolga lesz a miniszterelnöknek a jóhiszemü legitimistákkal, akik bizonyára mérsékelni fogják hazafiasságuk lirai kitöréseit, amikor ugy kivánja a haza érdeke. Az eltökélt föllépés tulajdonképpen csupán a legitimizmus haszonélvezői ellen irányul, akiknek a rojalizmus nem is annyira cél, mint inkább taktika. A királykérdés nyilt sebéhez izgató szerekkel nyulnak, hogy elégületlenséget keltsenek a maguk önös politikai céljaik érdekében, nem törődvén a veszedelmekkel, amelyeket provokálhatnak. Reméljük, hogy a miniszterelnök intő szavai észretéritik még ezeket az elemeket is, fölöslegessé tévén minden rendszabályt. És várjuk meg az időt, amikor ősi alkotmányunknak megfelelőleg, akaratának szabad megnyilvánitásával intézheti el a trónkérdést az egész nemzet. Mert él és hat a Szent Korona.

Hirdetmények.

A m. kir. belügyminiszter a zalaegerszegi m. kir. internáló táborban politikai szempontból teljesen megbizható, nyugállományu rendőrökből 12 főnyi őrséget óhajt szervezni. E szolgálatra alkalmazandó nyugdijas rendőröknek lehetőleg volt altiszteknek, feltétlenül nőtleneknek (esetleg elvált, vagy családtalan özvegy) egészségeseknek és 50 éven aluliaknak kell lenniök. Járandósága a napi rendes élelmezési átlagváltság és havi 2000 K mindennemü nyugilletmény érintetlenül hagyásával. Felhivom ez ügy iránt érdeklődőket, hogy a szükséges okmányok beszerzése és azok benyujtása iránt bővebb felvilágositást nyerhetnek Városháza 14 számu szobájában.

Az általános forgalmi adót átalányban fizetőknek a pénzügyigazgatósággal kötött egyezségei 1922 december 31 én megszünnek. Azok az adózók, akiknek az évi nyers bevétele 200.000 koronánál nem több, segéd nélkül dolgoznak vagy irni, olvasni nem tudnak, 1923 évre uj átalányozást kérhetnek. A 20 koronás bélyeggel ellátott és a Pénzügyigazgatósághoz cimzett kérvény december 15-ig a városi forgalmi adóügyosztálynál kell beadni, amelyben fel kell tüntetni a mult évben elért nyers bevételt és az 1922. évben esetleg nyert átalányozási engedély számát. Akik a folyó átalányukat be nem fizették, átalányozásra ne számitsanak.

Jambrits Lajos polgármester.

Az Anyagbeszerző és Értékesitő Szövetkezet közleményei.

Felkérjük a szövetkezetnek azon üzletrészes tagjait, akik az üzletrészeiket még nem vették fel, hogy f. hó 25-án délután 2 órakor az ipartestületben tartandó rendkivüli közgyülésen teljes számban megjelenni sziveskedjenek, hogy a közgyülés határozatképes legyen s a felszámolást ez egy alkalommal kimondhassuk. Tárgy: Felszámolás kimondása és 3 felszámoló választása.

HIREK.

Rákosi Jenő levele a polgármesterhez. Megirtuk, hogy Jambrits Lajos polgármester Rákosi Jenőt 80 éves születése évfordulóján üdvözölte a város nevében. Rákosi Jenő most a következő sorokat intézi a polgármesterhez: „Kedves Polgármesterem! Köszönöm szives megemlékezésedet születésem napjáról és köszönöm a városnak, amely nekem több egy határszéli magyar városnál, mert az több is van, de nincs szivemhez oly közél egy sem, mint Kőszeg. Isten áldja meg a várost, áldjon meg és tartson meg Téged. Baráti üdvözlettel: Rákosi Jenő.

Fuchs Ferenc az ujonnan kinevezett körmendi plébánost mult vasárnap november 19-én, Erzsébet napján iktatták be Batthyányi-Strattmár Bécsben találja, hol a hires Gentiluomo két év alatt az udvari operának adhatja át.

Itt már ismét felbukkanik Saphir világcsuf feje. Az, akinek fullánk volt a nyelve, akinek állandóan gunyos a szava, Rómeóvá változik. A kislány szinte az eszét vette az ötvenéves férfinak: szerelmes levelek, versek özönével készülnek Lujzához, egy részét el sem merte küldeni, ott találták a fiókjában halála után, lapjában mindég akadt egy-egy dicsérő szó imádottjának nyulfarknyi szereplésére, mert hiszen egy 16 éves lányra nem igen biztak nagy szerepeket. Az énekesnő azonban fittyet hányt a vén szerelmesnek és az első alkalommal ott hagyta Bécset követte Spohrt, a kasseli opera karmesterét. Pár évet töltött Lujza Kasselben nagy sikereknek közepette. Az Ezredlánya volt a kedves szerepe; mikor csákóval a fején megpörgette a dobot, lázba jött mindenki, még a koronás király is és csak a müvésznő tapintatos, de mindenekfelet sürgős elutazásán mullott, hogy a soproni szőke leány nem került bele a királyi családba.

Visszatért Bécsbe, ahol diadal diadalt ért. Itt azonban csak félévig játszottak az Operában németül, olasz énekesek töltötték ki az év többi részét; ilyenkor Liebhardt Lujza bejárta egész Európát kezdve szükebb hazáján. Sopron gyakran halhatta hires szülöttjét és többször

A „Hangász Egyesület“ világhirü alapitó tagja.

(LIEBHARDT LUJZA)

Kőszeg mindenkor nagy zenekedvelő város hirében állott. Egyike volt a legelső magyar városoknak, melyben a muzsika hivei egyesületbe tömörültek. Már a mult század huszas éveiben az a magyar szintársulat, melynek a csillaga Dériné volt, Szombathelyről átrándulva csak operákat adott elő. A negyvenes években indul azután meg a legpezsgőbb élet. Talán a német városokkal összehasonlitva nem mond sokat, annál inkább jelentős azonban a magyar ujságok tükrében. 1840-ben alakult a „Hangász Egyesület“ célja „hangász oskolának alapitása, mellék célja pedig hangászi kellemek szerzése“. (Már 1834 ben jelenti a Honmüvész hogy Reichard Károly nem régiben megnyilt kereskedésében mindenféle hangjegyeket is árul. Nagy esemény volt ez akkoriban!) 1846 ban Liszt Ferenc is itt járt s mint egy bécsi lap irja, bár éjnek idején érkezett, a derék kőszegiek seregestől hagyták el lakásukat s a nagy müvész szállása táján portyáztak.

A Hangászegyesület nivós hangversenyeket adott: közremüködött rajtuk nem egy kiváló müvész főleg azonban a pozsonyi és soproni testvéregyesületek jobb tagjai.

Azok közül, akiket gyöngédebb szálak füztek Kőszeghez, Liebhardt Lujza a legkiválóbb. Ma csak a legöregebb emberek füle számára van csengése a nevének, pedig hajdanában Patti mellett legünnepeltebb énekesnője volt két világrésznek.

Liebhardt Lujza Sopronban született 1828-ban. Apja borkereskedő volt, aki szivesen látta, hogy Lujzácska serdülő leány korában a templom kórusán énekel, de mikor arról volt szó, hogy ezt a csodaszép fejlett hangot a világi emberek gyönyörüségére, szinpad számára kellene kiképezni, hallani sem akart ilyesmiről.

Tizennégyéves volt Lujza, mikor először állt szemben az igazi közönséggel. Ugy történt, hogy Saphir, a hirneves bécsi humorista, aki felolvasásokat szokott tartani, 1842 novemberében Sopronba is elvetődött. Felhivták a figyelmét a kis lányra s ő valahogy rábirta a makacs apát, hogy a kis müvészvakarcs egy Mozart áriát s egy magyar dalt elénekelhessen. A siker nagy volt, de még mindig nem akkora, hogy rést tudjon ütni a kispolgári előitéleten. Lujza titokban tanult énekelni, esténkint a szinház kórusában énekelt, mig végre 1843 május 2-án nagy szerepben döntő sikert arat, amely megkoronázta a pártfogók munkáját: az ősz

mann herceg kegyur által felajánlott plébánosi állásba. Az installációt fényes papi segédlettel dr. Tóth József szombathelyi kanonok végezte. Itt jegyezzük meg, hogy a fiatal plébános, aki tanulmányainak egy részét Kőszegen végezte, Fuchs Ferenc városi fogyasztási adókezelő fia.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Nährer Mátyás helybeli áll. polg. iskolai igazgatót Zala és Somegyvármegye polgári iskolainak szakfelügyelőjévé nevezte ki. A miniszter ezen választása izig-vérig való paedagogust juttatott jól megérdemelt kitüntetéshez.

Szemelyi hirek. Czégényi Károly államrendőrfelügyelő betegszabadságáról visszaérkezett és elfoglalta hivatalát. — Kisfaludy Zoltán rendőrfelügyelő, aki helyettesitésre volt Kőszegre kirendelve, visszatért állomáshelyére Szombathelyre.

Ünnepi mise. Ottó királyi herceg születésnapján 20.-án a Jézus Szive templomban Kincs István apátplébános fényes ünnepi misét pontifikált.

Jubileum. A kőszegi Betegházegyesület kórházában most telt be a 30. eve annak, hogy ott köztiszteletben álló polgártársunk dr. Lauringer János, mint kórházi főorvos áldásos működését, szenvedő városi és vidéki lakosságunk javára csendben és nagy sikerrel folytatja. Hogy az egyesületi kórház egy a modern igényeknek megfelelő pavilonnal bővült s minden tekintetben odafejlődött, hogy a vidéki kórházak között országosan ismeretessé lett, aminek következményekép ma az Országos Munkáspénztár női szanatoriumot is letesitett a kőszegi kórházban, az elsősorban dr. Lauringer János fáradhatatlan munkásságának köszönhető. 30 éves kórházi orvosi jubileuma alkalmából a mi részünkről is üdvozöljük s kivánjuk, hogy szép, de nehéz működését a szenvedő emberiség és városunk javára még sokáig folytathassa.

Halalozas. Csizmazia Ferenc helybeli magánzó szombaton Sopronban gyomorrák következteben 67 eves korában meghalt. Az elhunyt igen szerény és szimpatikus polgára volt városunknak s ép ezért elhunyta ismerősei körében nagy részvétet keltett.

Adomanyok a Horthy-akciora. Az elmult héten a következő adományok folytak be az insegesek javára: Wolfel Ernő 7500 K, a kőszegi Közalkalmazottak elosztóhelyén Lóránt tanár kezdeményezésére és buzgolkodására a közalkalmazottak hisztjárandóságukból tekintélyes mennyiséget juttattak az emberbaráti célra és pedig 11·5 kg. nullas, 40·5 kg. főző- és 316 kg. 80 dg. kenyérlisztet 3·5 kg., zsirt, 4·65 kg., cukrot végül 130 kg. 10 dg. sót.

Varosi kozgyules. Kőszeg város képviselőtestülete december hó 7-én rendes közgyülést tart, melynek napirendjén közel 50 tárgy szerepel. A tárgyak előkészitésén most dolgozik a tanács illetve bizottság.

Adomany a jotekony noegyesuleteknek. Megirtuk egyik számunkban, hogy egy névtelen adakozó 7700 K-t juttatott a polgármester kezeihez azzal, hogy ezen összeget Kőszeg város szegényei között ossza fel. A polgármester az összegből a kath. nőegyesületnek 2000, az ev. nőegyesületnek 1500 és az izr. jótékony nőegyesületnek ugyancsak 1500 K-t juttatott. A többit alkalmi segélyezésekre forditotta.

A gyermekebedaltetesi akciora ujabban jelentkeztek: özv Kager J.-né, dr. Szovják Hugóné, Weisz Lőrincné, Tower Vilmos. A Mindenható áldja meg e nemesszivü adakozókat. Ujabb jelentkezéseket hálásan fogad a Ker. Nők Szöv. Jóléti Bizottsága.

Nepszovetsegi gyules. A népszövetség vasárnap november 26-án d. u. 4 órakor a főgimnázium disztermében gyülést tart, melyen Tihanyi Márkus a sajtóról tart előadást, utánna pedig a cserkészek szavalnak, énekelnek, cserkészjelenetet mutatnak be. A népszövetségi tagokat és érdeklődőket szivesen látja a vezetőség.

A Ker. Leánykör előadása. Kedves ünnepélyt rendezett szombaton és vasárnap a Horthy-akció javára a Ker. Leánykör. Az ünnepély középpontja egy kis egy felvonásos, nevettető vigjáték volt: Sári néni, vagy az eladó leányok. Igen jól mulatott rajta a közönség s ez a darab nevettető voltán kivül a szereplők jó alakitását dicséri, Kovács Adél Sári nénije elsőrendu alakitás volt. Bozzayné szerepében Németh Terus, leányai szerepében pedig Róth Lotty, Ruszke Erna, Brunner Erzsi, Gergelyffy Ilus, Stúr Tuncy és Haller Annus allitották elenk a mai leányneveles minden hibáját. Nagyon beleillett ebbe a családba a tehetetlen, erélytelen papa szerepében Müller Feri és fia szerepében Hanely Laci. Mindannyiuk ügyesen alakitotta a magáét Weinberger Emmivel, a szakácsnővel együtt. De nemcsak a szindarab, hanem az összes számok diszét nagyon emelték az ügyesen összeválogatott diszletek és ruhák, az ügyesen diszitett háttér. Igen bájos volt Miklóssy Manci környezete, megható Bosnyák Zsófiaról tartott előadása. Kamarás Stefi kedves hangja jól illett ahhoz a bánatos hangu költeményhez, melyet szavalt. Szederkényi Loluka pedig kiforrott szavalói tehetségnek, valóságos szavalóművésznőnek bizonyult. Szavalatát csattanósan fejezte be az utánna következő élőkép, a gyászfátyollal körülvett cimer, alatta Szélessy Mariskával és Nährer Micivel. A befejező fátyoltánc összhangja elsősorban Miklóssy Manci alelnöknő kitünő ritmuserzékét dicséri, de fáradozása hiábavaló lett volna, ha nem lettek volna oly ügyes táncolói, mint amilyennek Gergelyffy Ilus, Gruber Lujza, Kamarás Steti, Muller Irén, Szuklicz Mariska, Tegvey Klári, Tóth Ilus és Visy Emma bizonyultak. Holeczy Babcy bájos éneke ezuttal is nagyon tetszett a közönségnek. Mit szóljunk még a Kovács karnagy vezette elsőrangu zenekarhoz? Megszoktuk — igaz nála a preciz és finom kidolgozást már eddig is, de minden előadásnál, melyen a zenekart ő vezeti, ujra és ujra erezzük, milyen nagy nyereség városunkra az ő nagy zenei tudása. Külön ki kell emelnünk Miklóssy Manci, Tauscher Béláné és Unger Elekne, Szederkényi Ilona és Nagy Balázs főgimn. igazgató érdemeit. Ők rendeztek az előadást, fáradságot nem kimelve dolgoztak a szép sikerért s fáradozásuknak meglett az erkölcsi és anyagi sikere egyaránt.

A gozgepkezelok es kazanfutok legközelebbi képesitő vizsgái Sopronban december hó 1-én d. e. 9 órakor fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők, Lackner-utca 3.

A magyar közalkalmazottak háziipari szövetkezete Kőszegen is állit fel fiókot. A taggyüjtés javában folyik és ezidőszerint 35 tag jelentkezett 500 K-ás jegyzéssel és 39 tag 100 K-sal. A polgármester az eddigi eredményt bejelentette a központnak és további utasitást kér.

Szülői értekezletet tart a leánygimnázium ma, vasárnap d. u. 3 órakor az intézet disztermében. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó, tartja Arató István igazgató. 2. Felolvasás, tartja Bakos Julia internátusvezetőnő. 3. Közvetlen eszmecsere a tanulókat érintő részletkérdésekről. Az intézet a szülők és szállásadók szives megjelenését kérve, egyszersmind a tanügy barátait is szivesen látja.

A kőszegi főiskolai hallgatók csoportja f. hó 17-én tartotta a tisztujitó gyülést Budapesten a „Mefhosz" nagytermében. Csapodi József elnök nyitotta meg a gyülést. Elbucsuzott a tagoktól és kérte a lelkes gárdának minden egyes tagját, hogy legyenek hűek továbbá is régi elveikhez: ápolják az egész életre kiható baráti szeretet és összetartás érzését; törhetetlen harcosai legyenek a büszke magyar faji öntudatnak és alakitsák ki magukban az erős jellemet. Ezután megejtették a választást. Elnök lett: Glózer József, alelnök: Hegedüs János, főtitkár: Bácz Lajos, pénztáros: Glóbits József, ellenőr: Fojtényi Ferenc, jegyző: Patonay Sándor, könyvtáros: Pallos László. Glózer József, a megválasztott elnök megköszönte a bizalmat és igéretet tett, hogy a szövetséget továbbra is abban a szellemben vezeti, mint tette ezt elődje. Csapodi József főgimn. tanárt, a szövetség volt elnökét, diszelnökké választották. Könyvsegélyezésre 8000 K-t utaltak ki. A kőszegi csoportnak jelenleg 56 tagja van.

Köszönetnyilvanitás. Az anya és csecsemővédelem javára a következők adakoztak: Róth Jenő szükséges könyvek, bélyegző, Kőszegi Józsefné bélyegző-párna, Adler Simonné gyermeksapkák, Tauscher Béláné 200, Mocsáry Lajosné (Sopron) 200 K. A nemesszivü adakozóknak hálás köszönetét fejezi ki az egyesület vezetősége.

Bajtarsi osszejovetel. A kőszegi főiskolások bajtársi összejövetele f. hó 18 án, szombaton este volt Budán a „Kéményseprő vendéglő szeparejában (I. Pauler-utca, villamosmegálló Krisztina-tér). Az elnökség kéri a főiskolások jóakaróit és barátait, hogyha esetleg Budapesten tartózkodnak látogassanak el az osszejövetelre, mely minden hónap első szombatján van.

Anyakönyvi kivonat az elmult hetről. Születések: Hermán György—Gróf Mária: Rozália r. k., Dercsár Rezső—Maitz Mária: Nándor r.k., Kappel Mihály—Pogácsás Erzsi: József ág. ev., Szupper József—Szaufnauer Zsuzsánna: Mihály ág. ev. Házasság: Novák István—Havenser Mária. Halálozások: Wimmer Anna 30 éves tüdővész, Horváth Bálint 75 éves, agyszélhüdés.

Valtozások a szallitasi igazolvanyok kiadasaban. A szállitási igazolványok kiadásában a közeljövőben nagy változások fognak történni. A szállitási igazolvány és szállitási engedélykényszer a vármegye egész területére ki fog terjedni; ugy hogy semmiféle élelmicikket sem lehet engedély, illetve igazolvány nélkül szállitani. Igy a tejfélék, baromfiak, tojás stb. battyuzásának egyszersmindenkorra vége szakad, a minek természetesen a határmenti városok fogják az előnyét élvezni, amennyiben ezek a cikkek Budapest helyett a mi piacainkra kerülnek.

Akiknek nagy az igenyuk. Lapunk nyomdájának személyzete egyik alkalmazott fellovalására mult szombaton kiléptek a munkából. A munkából való kilépésre az adott okot, hogy a nyomdatulajdonosok nem voltak hajlandók a szedők tulzott követeléseit teljesiteni. A követelések egyik pontja az volt, hogy azt a fizetést kivánják, amit a budapesti nyomdászok (akik legalább dolgoznak is) kapnak, második pedig az hogy az egyik tanoncot el kelett volna bocsájtani. Megjegyezzük, hogy nyomdánkban a szedő heti fizetése napi 8 órai munkaidő mellett 400 korona volt, ebből a 48 órai munkaidőből 1 órára esik 84 korona. Már most csak arra vagyunk kiváncsiak hogy itt melyik munkásnak van ilyen fizetése? Iskolát végzett urak, kiknek valamivel több lehet az igényük, — örülnének az ily fizetésnek. Megjegyezzük, még azt is, hogy az ünnepeket, amikor a munkások nem is dolgoztak, meg kellett

---

jutott ez a szerencse Kőszegnek is, hova azért is szivesen járt Liebhardt, mert legelső énektanitója Walner Ignác időközben átköltözött és elnöke lett a Hangászegyesületnek. Az ő kedveért szép összeggel alapitó tagnak lépett be és 1855-ben mint a müsor irja „az egylet iránti szivességből a magándarabok előadását a legnagyobb készséggel vállalá el". Ezuttal Proch és Kücken bécsi dalszerzők müveit és Balfe „La Gitana" operájának egy áriáját adta elő. A következő évben „a zeneegylet iránti különös tekintetből" ismét énekelt egy hangversenyen.

Érdekes, hogy ma, a vasut korszakában Kőszeg aránylag jobban el van zárva a világtól, mint hajdan, mikor kocsin utaztak az emberek. Ma sokkal kényesebbek; ismeretes, Liszt milyen óriási utakat tett meg kocsin és milyen kalamitásokkal járt az ilyesmi! Az osztrákok legnagyobb költője Grillparzer p. o. Tarcsára utaztában épen Kőszegen volt kénytelen valami kocsibaleset miatt egy napot és éjjelt vesztegelni.

No de megbecsülték is azt a kőszegiek aki elhozta mindennek dacára a müvészetét. Liebhardtot szintén diszoklevéllel tüntette ki a Zeneegyesület és ezt a megtiszteltetést nagyra becsülte a müvésznő, halála napjáig üveg alatt függött a szobájában az aranybetüs irás.

Liebhardt Lujza 1864 ben bucsut mondott Bécsnek: Angliába került, majd Rubinstein s s Wiencawski társaságában Amerikát járta be, mindenütt nagy sikert aratva. Végre is Londonban telepedett le, tanitással foglalkozva. Élete végén utolérte az énekesek réme: a tüdőbaj; és ő bizony egész életében rossz gazda volt, ugy látszott, rászakad a nyomor. Akkor az angol arisztokrácia állott össze s nagy hangversenyt rendeztek javára a walesi herceg védnöksége alatt. Ez már nem sokat segitett a müvésznőn, nemsokára, 1899 februárjában meghalt.

A soproniak ma is kegyelettel gondolnak rá; rokonsága számos emléktárgyat őriz még s minden mügyüjtő dicsekedhet valami Liebhardt ereklyével; ki arcképpel, ki müsorral stb.

A muzeumban a Sopronból származott nagyságok szobájának egy sarkát betöltik a rá vonatkozó emlékek: nagy fényképe, cipője, toalett szerei, szinlapok, kritikák és — sirjának fényképe, Ime, ez maradt a világraszóló hirnévből ... pár csecsebecse, aminek kevés köze van a müvészethez ... és egy kis felcsillanó fény az öregek szemében a Liebhardt név hallatára ...

Vajjon Kőszegen emlékezik-e valaki rá? Abban a városban, melynek szeretetére hirnevének teljében is büszke volt.

Csatkai Endre.

a munkaadónak fizetni. A tanonckérdésbe pedig a munkaadók senkit beleszólni nem engednek, a nyomdában ők rendelkeznek nem az alkalmazottak. A személyzet egyik tagja megérteni nem akarta, és szakitásra vitte az ügyet. Ugy a lapok valamint más privát munkák elkészitése akadályt ezért nem szenvednek; az üzem folyik tovább.

Tavaszi buza vetőmag beszerzése. A földmivelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint a gazdák a kedvezőtlen időjárás miatt az őszi vetési munkálatokkal elmaradtak. Okvetlenül szükséges, hogy az esetleg elmaradt őszi buzavetések lehetőleg a tavasszal pótoltassanak. Minthogy kisebb gazdák megbizható tavaszi buza vetőmaghoz nehezen tudnak jutni, a földmivelésügyi miniszter a mutatkozó szükségletnek megfelelően tavaszi buza vetőmag beszerzését szándékozik megkisérelni.

Az uj irányárak megállapitása. A vármegyei árvizsgáló bizottság a napokban ülést tartott az uj irányárak megállapitására. Az uj árak a következők: Sertéshus 400—440 korona kg.-ként, zsir 840 korona, háj 750 korona, szalonna 600 kor., töpörtyü 600 kor., disznósajt 450 korona. Marhahus jó minőségü növendék vagy elsőrendü marha husából 280—320 korona, beleértve a forgami adót. A bizottság — nagyon helyessen — elhatározta, hogy bekéri a vendéglők étlapjait a husételek arainak uj megállapitására, mert az a tapasztalat, hogy a hus árak leszállásával kapcsolatban a vendéglők nem szállitották le étlapáraikat. Tejtermékek árai: tej ára literenként a termelőnél átvéve 40 korona, nem urasági kocsizó tejesnél, illetőleg kereskedőnél véve 45 korona, uradalomtól kocsin házhoz szállitva 50 korona. Tejszin literje 160, tejfel 130 és turó literenként 65 korona. Irosvaj a termelőknél véve 800 korona, teavaj termelőknél 1000 korona kereskedőnél 1100 K. A tojás ára a termelőnél 35, kereskedőnél 40 korona. A baromfi ára hizott liba kg ként 575 korona, sovány liba 300 korona, hizott kacsa kg-ként 450 korona sovány 300, kakas, tyuk 400—500 korona, rántani való csirke 250—350 korona, sütni való csirke 500—540 korona. A főzelékek árai: Káposzta 22 korona. Kerékrépa 14 korona. Cékla 30 korona. Spenót 70 korona sóska 70 korona, kelkáposzta 30 korona, kalarábé 40 korona, zöldség kg-ként 18 korona, vöröshagyma 84 korona, burgonya termelőtől 14 korona, nagykereskedőknél 16 korona, kiskereskedőknél 19 korona kg-ként. A gyümölcs árak: Dió 170 korona, másodrendü 165 korona körte elsőrendü 100 korona, másodrendü 65 K, gesztenye 56, naspolya 65 korona.

Helyreigazitás. Mult heti számunkban egy sajnálatos hiba folytán azt irtuk, hogy Odonits Istvánnét a szombathelyi rendőrség árdrágitás miatt előállitotta. Az előállitott asszony nem Odonits Istvánné, hanem Odonits Jánosné Munkás-utcai lakos volt.

Több haztulajdonos ellen feljelentés érkezett a rendőrséghez, a kapuknak rendetlen bezárása miatt. A városi szabályrendelet előirja, hogy a házak kapui április 1-től szeptember 30-ig este 10 órakor, október 2-től március 31-ig este 9 órakor bezárandók és télen reggel 5 órakor, nyáron reggel 4 órakor nyitandók ki. A szabályrendelet betartásáért a háztulajdonos vagy ennek helyettese felelős még akkor is, ha a kihágás elkövetője ki nem puhatolható.

Helybenhagyott kiutasitás. A szombathelyi kerületi rendőrfőkapitányság Baumgartner Lajos fogtechnikus és neje kőszegi lakósok, német állampolgárok kiutasitását elrendelő és a kőszegi államrendőrkapitányság f. évi október 20.-án hozott határozatát helybenhagyta. Az itélet ellen felebbezésnek helye nincs.

A betörő fiatalkoru. Özv. Simon Antalné Kossuth Lajos-utcai lakásán a közelmultban több izben feltörték a fiókot, pénzt és más több értékes dolgot elloptak. A rendőrség szorgos nyomozás után végre világosságot deritett az ügyre és elcsipte a tettest egy fiatalkoru gyermek személyében. Kihallgatása során a kis bünös bevallotta, hogy rendszeresen rájárt Simonék fiókjára s az igy szerzett pénzt Szombathelyen barátaival elköltötte. Más bün is terheli a romlott csemete lelkiismeretét. A nyár folyamán kijárt a mezőre és a kint dolgozó munkások letett ruháit dézsmálta meg, többek közt egy mellényt, zsebében 1800 korona készpénzzel. A rossz utra tért gyermeket feljelentették a fiatalkoruak biróságánál.

Jön az olcsósági hullam! A vendéglősök ismét összegyülekeztek nagy titokban és elhatározták, hogy szombaton reggeltől kezdve 150 koronáért mérik a — „bort". Ugy is történt. Jó, mi méltányoljuk a vendéglősök ezen ujabb áremelését, mert hisz a bor a Balaton mellett nagyban vásárolva is 120—130 korona, de elvárjuk tőlük azt, hogy most már legalább bort és ne vizezett káposztalevet mérjenek 150 koronáért! (Tisztelet egy-két kivételnek.)

Jó fogás. Mult heti számunkban megirtuk, hogy Szakonyi Ferencet a rendőrség azért, mert engedély nélkül lépett be a határon, 3 napi elzárással büntette meg. Vallatása során aztán kiderült, hogy Szakonyi nem is olyan ártatlan, mint ahogyan azt előadta. A kommun alatt Szakonyi a Fabik terrorcsapat tagja volt s mint ilyen több városban résztvett az ellenforradalom leverésében. A kommun bukása után Szakonyit a törvényszék 4 évi fegyházra itélte el és a váci fegyháznak adta át. A fegyházból Hevesmegyébe került munkába a terrorfiu, honnét aztán sikerült neki hamarosan megszöknie Ausztriába. Amikor azt hitte, hogy büne már feledve van, visszajött, de vesztére, mert a rendőrség leleplezte és átadta a szombathelyi ügyészségnek, ahol le kell töltenie hátralévő büntetését.

Ingatlanforgalom. Maitz Ferencné, Maitz Antal, Maitz Josefa eladták a soproni utnál levő szántót Adler Testvéreknek 360.000 K-ért.

Nagygencsen korjegyzőség felállitása van tervbe véve és ezzel egyidejüleg anyakönyvi kerület szervezésére is az előkészületek folyamatban vannak.

Tanitóválasztás Kőszegszerdahelyen. Az elmult héten Kőszegszerdahelyen az osztálytanitó választáson három pályázó közül egyhangulag Jagodits Istvánt, egyik tekintélyes szerdahelyi gazda fiát választották meg.

Megszünt sertésorbánc. Kőszegdoroszlón a nemrégiben szórványosan fellépett sertésorbánc az állatorvosi jelentés szerint megszünt.

Ne bántsd a mást cim alatti multheti közleményünk nem Prisznyák János bozsoki vendéglősre, hanem hasonnevü ottani gazdálkodóra vonatkozik.

Megyegyülés. Hétfőn délelőtt vármegyei törvényhatósági gyülés lesz Szombathelyen a vármegyeházán.

Müködött a bicska. Katona József velemi legény Velemben a község utcáján szóváltásba keveredett Kovács József szintén velemi legénynyel. A szóváltás később verekedéssé fajult és ennek hevében Katona zsebkésével megszurta Kovácsot. A bicskázó legényt a kőszegi járásbiróság fogja felelősségre vonni.

Amikor a biró csempész. Witzmann Alajos kőszegfalvi biró ugylátszik nemcsak a marhaleveleket kezelte szabálytalanul, hanem még a csempészés csunya, de hasznos, — mesterségével is megpróbálkozott. Megtudtuk, hogy 3 marhát akart kicsempészni Ausztriába, de rajt vesztett és ügye a rendőrségre került. Érdeklődtünk illetékes helyen a dolog mibenléte iránt, de többet nem sikerült az ügyről megtudnunk. Azt tudjuk még, hogy Witzmannt jól megérdemelten sulyosan megbüntették s ez a büntetés valószinüleg észre fogja tériteni és megérteti vele, hogy mint birónak jó példával kell elöljárni s nem szabad a falu tekintélyének a rovására ily cselekedetet elkövetni.

Dobot Kőszegfalvának! A csempészet könnyebb ellenőrzése miatt a nyugatmagyarországi határközségekben elrendelték a szarvasmarhák sertések stb. kötelező összeirását. A kőszegfalvi polgárok egy része erről a rendeletről nem vett tudomást és nem jelentették be állatjaikat. E miatt 26 polgár ellen kihágási eljárás indult meg az államrendőrségen. Az elmult héten megtartott monstre kihágási tárgyaláson a terheltek nagy része azzal védekezett, hogy nem volt tudomása a rendeletről és ezért nem jelentették be állatjaikat. A tárgyalást lefolytató rendőrbiró 20 terheltnek a védekezését elfogadta és felmentette őket, csak 6 terheltet itélt el kisebb-nagyobb pénzbüntetésre. Ha a város elrendelné Kőszegfalván a dobolást, akkor ezzel a kifogással, hogy „nem tudtuk" nem védekezhetnének s igy könnyitenék ugy a rendőrség, mint az állatorvos munkáját.

A nagygencsi földbirtokrendezést pár nappal ezelőtt megkezdte Riedl Zoltán dr. járásbiró. A földosztás valószinüleg 5—6 hetet vesz igénybe.

Egy magyar konzul halálos balesete. Papp Béla bukaresti magyar kir. követséghez beosztott elsőosztályu konzul a mult napokban tragikus baleset áldozata lett. Revolvere tisztogatás közben elsült és kioltotta életét.

Tengeri rablók kifesztottak egy hajót. A Szuan nevü angol gőzös, amelyen több európai és kinai ember utazott, tengeri rablók kezébe került. A hajót Mataóból Honkongba menet 65 kinai keritette hatalmába, akik utasokként szálltak fel. Lefegyverezték a tiszteket és ennek során a kapitányt és három tisztet megsebesitették. A rablók ezután teljesen kifosztották a hajót s az utasokat, majd Honkong közelében csónakba szálltak és otthagyták a hajót.

A kinai pénzügyminisztert letartóztatták. A kamara elnöke a pénzügyminiszter letartóztatását követelte és a köztársasági elnöknél vádat emelt ellene. A kormány benyujtotta lemondását és igy a letartóztatást egyszerü rendőri megbizatással hajtották végre.

A pénz, az ördög! Amsterdam melletti Bocholt községben az elmult napokban olyan rettenetes családi drama játszódott le, amely a ponyvaregények legvérfagyasztóbb rémségein is tultesz. Egy munkás, ki este munkából hazajött, nagyobb összeget helyezett az asztalra. Legidősebb gyermeke, egy négyéves fiucska játék közben tűzbe dobta a pénzt. A munkás hirtelen támadt dühében felkapta fejszéjét és levágta a gyermek két kezét. A rémült kiáltozásra előrohant a gyermek anyja, ki a borzalmas látvány hatása alatt szivszélhüdést kapott és holtan terült el a földön. Mig ezek lejátszódtak, addig a házaspár kisebbik gyermeke, egy hároméves kislány őrizetnélkül maradt a konyhában, hol egy fazék forró vizbe esett és rögtön meghalt. A munkás elfutott hazulról és még ugyanazon éjszaka félig levetkőzötten a mezőn szaladgált, énekelt és orditott. Családjának borzalmas pusztulása elvette az eszét.

Egy elmebeteg orvgyilkos merénylete orvosa ellen. A lipótmezei elmegyógyintézetben egy ápolt orvgyilkos támadást intézett kezelőorvosa Kluge Endre dr. tanársegéd ellen. A beteg az intézet műhelyében foglalatoskodott, ott valahogy kést szerzett és mikor az orvos rendes vizitjét tartotta, hátulról nekitámadt és az élesre-fent késsel elmetszette a nyakát. Az orvos sebesülése életveszélyes.

Kulcs találtatott. Igazolt tulajdonosa átveheti az államrendőrségen a hivatalos órák alatt.

Mennyit ér egy asszony? Erre a kérdésre felel Szép Ernő a Szinházi Élet ma megjelent uj számában. Ince Sándor népszerü hetilapja ezenkivül csupa érdekes cikk, kép, regény, és kottamelléklet. Egyes szám ára 50 korona, negyedévi előfizetés 500 korona. Kiadóhivatal Budapest Erzsébet-körut 29.

Meglepően olcsó árak!

Női és gyermek posztókamásni párja 87 K.—
Szövött barchet . . . . . 525 K.—
Velurflanel, legszebb kimintázással 615 K.—
Schotlisch női ruhakelme . . . . . 1075 K.—

VIDÉKIEK FIGYELMÉBE!

FLEISCHMANN

ÁRUHÁZA BUDAPEST, KÁROLY-KŐRUT 24.

Meglepően olcsó árak!

Női gyapju kamgarn szövetek . . . 1950 K.—
Férfiöltönykelme strapára kitünő 1900—2400 K.
Télikabátszövetek, kabát velarok, dublszövetek . . . . . 2100 K.-tól.

Nagy választék: EREDETI ANGOL átmeneti télikabát- és férfiruhakelmékben, ANGOL és FRANCIA női kosztüm és kabátkelmék, bársonyok, selymek, zefirek, kanavászok és vászonárukban.

SAJÁT KÖTÉSŰ békebeli anyagból minden szinben a legfinomabb minőségig készit és raktáron tart **kabátokat, blousokat, harisnyákat és zoknikat FILIPP harisnya-kötődéje,** Szombathely. **Szöll Kálmán-u. 6**

CUKOR

nélkül is édes, izletes és tápláló kávét főzhet minden háziasszony, ha édesitett

VIKTORIA-KÁVÉT

használ, mihez semmiféle pótlék nem szükséges és csak felébe kerül a szemes kávénak, miért is igen gazdaságos és ajánlatos. Kapható csomagolva és kimérve **Róth Testvéreknél** Kőszegen.

ÁRVERÉS.

Kappel János és gyermekei megbizásából **1922 december 3-án vasárnap délután 2 ó. Hegyalja-utca 19 sz. alatt nyilvános árverésen elfogom adni a következő ingatlanokat:**

két félház Hegyalja-utca 19 sz.

káposztás a vágóhidnál	33 ½	öl
szőlő és gyümölcsös Steiner	675	„
szántó az olmódi utnál	125	„
szőlő és gyümölcsös Király	558	„
szőlő Lange Schützengraben	1263	„

továbbá hordókat, borprést, gazdasági eszközöket. A feltételek nálam megtekinthetők.

Dr. Kopffstein ügyvéd.

Üzletmegnyitás.

A n. é. közönség b. tudomására hozom, hogy Kőszegen Árpádtér 8. szám alatt (szelőtt Kopfstein féle üzlethelyiségben)

varrógép- és kerékpárjavitómühelyt

nyitottam, ahol mindennemü e szakmába vágó javitást gyorsan és kifogástalanul elvégzek. Mindennemü varrógép és kerékpáralkatrészek kaphatók nálam. Minél számosabb támogatást kér

Helfensdörfer József.

ELADÓ

Kőszegen a Király-uton fekvő 85 számu ház szép kerttel f. évi december hó 6 án d. e. 10 ó. irodámban magán árverésen. Feltételek irodámban megtudhatók.

Dr. STÜR LAJOS ügyvéd.

Kert (házhely) árverés.

Töreky Géza és társai tulajdonát képező 195 négyszögöl kiterjedésu kert (házhely) a Király uton november 26 án d. e. 11 órakor irodámban önkéntes árverésen el lesz adva. Kikiáltási ár. 50.000 korona. Az árverési feltételek irodámban megtudhatók. **Dr. Szovják Hugó.**

Egy tanonc

azonnal felvétetik Schermann Rezső borbélymesternél Kőszegen.

Elektro Bioskop

a „Mulató" nagytermében.

Szombat, f. hó 25-én és vasárnap 26-án:

:: SZÁMUM ::

Megható dráma a Szaharából, 1 előjátékkal 4 felvonásban. ÉS A KISÉRŐ MŰSOR

Müsor: Csütörtök, november hó 30-án:

Jótékonycélu előadás a Horthy-akció javára! Színes film! Színes film!

A HUGENOTTÁK

Alexandre Dumas remekműve filmen 6 felvonásban, játszák a legkiválóbb francia művészek

Tremmel Károly első kőszegi árverési vállalat

Kőszegen Kavszrál utcában a Waisbecker-féle raktárhelyiségben 1922 november 26-án vasárnap d. u. 2 órakor nagy

ÁRVERÉS TARTATIK

Árverésre kerül: utazóbundák, bocknyereg, fényképezőgép, fürdőkádak, mángorló, üzleti pult, füszerálvány 96 fiókkal, kirakatszekrény vasredőnnyel, üzletiszekrény, ágyak, szekrény, női, férfi, és gyermekruhák, cipők, kávé és evőszerviz 6 személyre, tükör, képek, olajfestmények, szőrmecikkek, gyermekkocsi, gyümölcsprés, lámpa ajtók, ablakok stb.

Átveszek mindent árverésre. — Keresek megvételre egy kis családi házat kerttel és egy villát kerttel. Veszek használt üvegeket.

Porosz-, kocka- és trifaili szenet a legolcsóbb napi áron házhoz szállitok.

Fuvarozást vállalok.

ZERTHOFER MIHÁLY
Király-ut 114.

Hajdina-őrlést

elfogad minden mennyiségben STIPKOVITS ISTVÁN malomtulajdonos.

Egy összecsukható vaságy

megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban

Földszintes ház

kerttel eladó. Bővebbet Dr. Szovják Hugó ügyvédnél.

Mühely-megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy **Kőszegen, Jenő főherceg-utca 12. szám alatt**

kárpitos- és diszitőműhelyt

nyitottam. Vállalom minden e szakmába vágó munkák lelkiismeretes és jutányos elkészitését és javitását ugy házaknál, mint vidéken is.

A n. é. közönség számos pártfogását kéri kiváló tisztelettel

Csánits Gusztáv kárpitos és diszitő.

I-a Trifaili darabos SZÉN 2000 K | **ROSTÁLT CSÉRI KOKSZ 800 K**

métermázsánként plus forgalmi adó.

Kapható Frankl Lajosnál Kőszegen.

ZSOLDOS TANINTÉZET

BUDAPEST, VII., Dohány-u. 84. T.: J. 124—47.

a legjobban készit elő

magánvizsgákra.

Figyelmeztetés!

Nagy nyersanyagkészleteink módot adtak arra, hogy a kereskedelmet lényegesen olcsóbb áron elláthassuk a kiválló terpentines „Pyram" cipőkrémmel. A közönség saját érdekében cselekszik, ha szükségletét sürgősen fedezi, mert, ha a kereskedők készletei kifogynak, már csak jóval drágábban lesz beszerezhető a „Pyram". A gyári árak már is magasabbak és további árváltozások várhatók. A terpentines „Pyram" évekig eltehető, s a gyár — mely a szakmában a legelső és legnagyobb — garantálja, hogy a mai „Pyram" cipőkrémnél jobbat, tökéletesebbet s a cipőre előnyösebbet előállitani nem lehet.

BENES TESTVÉREK
VEGYÉSZETI GYÁR R.-T.
Győr, Budapest, Temesvár, Wien.

Mielőtt bárminemü villamos berendezést, javitást vagy átalakitást végeztet, ne mulassza el előzőleg nálam érdeklődni. Árajánlattal és költségvetéssel dijmentesen szolgálok. Állandóan raktáron tartok „METAX" izzólámpákat és mindennemü szerelési anyagokat, Világitási, erőátviteli és jelző csengő berendezéseket jutányos árban és jótállás mellett vállalok. Elégett villanymotorokat ujra tekercselek jótállás mellett gyorsan és olcsón. Műhelyemben javitok pumpákat, kutakat, gazdasági gépeket és mindennemü épület és géplakatos munkát elfogadok. A n. é. közönseg szives pártfogását kéri

Kiss Elemér épület és géplakatos és villanyszerelési vallalkozó KŐSZEG, Várkör 88.

VASMEGYEI SZÖVETKEZETI

ÁRUFORGALMI

RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL SZOMBATHELY

Erzsébet-királyné-u. 26. Táviratcim Futura :: Telefon 56, 82.

árpa, korpa és takarmányliszt

előnyös árban állandóan kapható.

GUTH VILMOS villamos erőre berendezett

fa-, csont- és diszmüesztergályos-mühelye

Szombathely, Kossuth Lajos-utca 19.

Készit minden e szakmába vágó munkákat, ugymint villamos állólámpát selyem ernyővel, könyv-, szobor és virágállványt, függöny-, kotta-, törülköző-, gyertya ruhatartót, álló- s falifogast, zongoraszéket, tölcsert, hordócsapot, billiárddákót és golyót, kuglibabát, külföldi nehéz Lignumsanctum-golyót, dobrámát, rokkát.

HANGSZEREK, ZONGORÁK, GRAMOFONOK.

Minden hangszerünkért jótállast vállalunk.

Királyi udvari

hangszergyár

STERNBERG

Budapest, Rákóczi-ut 60/c.

számu saját palotájában.

Irja meg azonnal, hogy milyen hangszerre van szüksége és mi arról dijtalanal küldünk árajánlatot ha ezen ujságra hivatkozik. Javitandó hangszerét küldje postán gyárunkba. Jutányosan ujjáalakitjuk. — Gramofontalajdonosoknak legujabb hanglemezekről ingyen és bérmentve küldjük műsorjegyzékünket.

Nyomatott Rónai és Pandur könyvnyomdájában Kőszegen.